

C92 – OND11

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2005-2006

15 december 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over blinden in het onderwijs	1
Vraag om uitleg van de heer Rob Verreycken tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het niet-respecteren van de grondwettelijk en internationaal gewaarborgde vrijheid van meningsuiting door het bestuur van de Universiteit Gent	4
Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over kwaliteitsvol managementonderwijs in Vlaanderen	6
Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de Vlaamse versie van de CITO-toetsen	8
Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over kinderen met psoriasis in het onderwijs	10
Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het aanbod van educatief materiaal aan scholen door derden	12

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over blinden in het onderwijs

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik ben op bezoek geweest in het Koninklijk Instituut in Woluwe dat onder meer zwaar gehandicapten opleidt en vooral gespecialiseerd is in onderwijs voor blinden. Nu blijkt dat kinderen die in een gewone school kunnen worden ingeschakeld, serieus worden ondersteund met middelen. Ze krijgen elk hun eigen leesregel en hun eigen pc die ze nodig hebben om de lessen te kunnen volgen.

Dat is uiteraard zeer goed, alleen verwonderde me het enorm dat kinderen die in een specifieke onderwijsinstelling zitten voor hun handicap, bijvoorbeeld blinden, die ondersteuning niet krijgen. Het blijkt dat ze wel meer gesubsidieerd worden omdat ze onderwijs verstrekken van type 6. Autistische kinderen vallen daar ook onder. De hulpmiddelen die nodig zijn voor autistische kinderen zijn minder duur dan voor blinde kinderen. Een leesregel kost al gauw 500.000 frank. U begrijpt dat het voor scholen moeilijk is om die aan te kopen met de extra middelen die ze krijgen voor type 6. Het is des te meer verbazingwekkend dat die scholen dat niet krijgen omdat onderwijzers van gewone instellingen met blinden onder hun leerlingen, naar die scholen komen om te kijken hoe ze best blinde kinderen kunnen begeleiden en onderwijs geven. Het is raar dat een dergelijke gespecialiseerde school voor een klas van tien blinde kinderen maar vier leesregels heeft. Dat is maar een voorbeeld. Hetzelfde geldt voor de andere hulpmiddelen die ze nodig hebben.

Mijnheer de minister, bent u bereid na te gaan of we voor de gespecialiseerde onderwijsinstellingen geen extra toelage zouden kunnen geven zodat ze over de nodige middelen beschikken om die hulpmiddelen aan te kopen? Zo ja, op welke manier zou u die extra middelen kunnen vinden en bezorgen aan die instellingen? Op welke termijn kan dit? Zo neen, hoe denkt u dat dergelijke onderwijsinstellingen de nodige mid-

delen kunnen verzamelen om die hulpmiddelen aan te kopen? Het is immers een groot probleem.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de vraag van de heer Dehaene is terecht. Er is een groot verschil in financiering van leerlingen die in het buitengewoon onderwijs lessen volgen of leerlingen die in het gewoon onderwijs lessen volgen en GON-ondersteuning krijgen. Ik heb de cijfers bij me. In het gewoon secundair onderwijs krijgt een leerling gemiddeld 2148 euro terwijl dat in het buitengewoon onderwijs gemiddeld 1088 euro is. Dat zijn de onderwijsmiddelen in het kader van het GON. De cijfers geven een serieus verschil aan. Heel wat leerlingen kunnen echt niet terecht in het gewoon onderwijs en zijn niet geholpen met alleen GON-ondersteuning, ze hebben ook buitengewoon onderwijs nodig. Het aantal scholen in Vlaanderen waar die kinderen terecht kunnen, is beperkt. Het is belangrijk dat de weinige scholen die er zijn, toch middelen ter beschikking krijgen om op een behoorlijke manier te werken.

Uit het verhaal van bijvoorbeeld de school in Woluwe, merken we dat de mensen met serieuze financiële problemen zitten. We hebben de indruk dat ze heel bewust te werk gaan met de middelen die ze krijgen en dat de manier waarop ze werken en de middelen die ze inzetten, absoluut nodig zijn. We moeten zoeken naar een manier om aan dat probleem een oplossing te geven.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik ondersteun volledig de vraag van de heer Dehaene. Ik ben erg geschrokken toen ik vernam dat blinde kinderen in het buitengewoon onderwijs niet dezelfde rechten hebben als blinde kinderen in het gewone onderwijs. Dat vind ik compleet onrechtvaardig. Het zijn dezelfde kinderen, maar in het onderwijs worden ze verschillend behandeld. Dit moet helemaal uit de wereld worden geholpen.

Die scholen zijn nodig voor kinderen die niet in het gewone onderwijs terecht kunnen. Ze kunnen hun corebusiness niet uitvoeren door een gebrek aan mid-

delen. Bovendien mogen we niet vergeten dat het gebruik van pc's tegenwoordig uitermate belangrijk is voor iedereen, maar zeker voor blinden. We moeten blinde kinderen voorbereiden op een toekomst in deze informatiemaatschappij met een degelijke opleiding. Het gebrek aan materiaal is gewoonweg onvoorstelbaar. Als een klas van tien kinderen over slechts vier leesregels beschikt, kunnen we uiteraard geen degelijk onderwijs leveren.

Ik onderschrijf de vraag van de heer Dehaene. Ik vind dat we het hele systeem van buitengewoon onderwijs in deze commissie onder de loep moeten nemen.

U hebt gemeld dat de theorie van de continuïteit ook ter sprake zal komen. Ik vraag u met aandrang om dit niet te lang te laten aanslepen. Kinderen met of zonder handicap hebben recht op het meest geschikte onderwijs.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik was gechoqueerd toen ik hoorde dat Onderwijs een groot onderscheid maakt tussen kinderen in het buitengewoon en in het gewone onderwijs. Dat gebeurt via de berekening van de werkingsmiddelen.

Neem nu als voorbeeld de doventolken. Laat ons stellen dat zij onder de werkingsmiddelen vallen. Als we een vergelijking maken tussen de dove kinderen in het gewone onderwijs en die in het bijzonder onderwijs, zullen we daar ook verschillen vaststellen. Dat wil niet zeggen dat dit sowieso een discriminatie is. Ik wil dat corrigeren, want ik vond dat een krasse uitspraak, los van het concrete feit dat hier aan de orde is. Naargelang de situatie moeten de middelen misschien anders verdeeld worden zonder dat we daardoor een discriminatoir onderscheid maken tussen de leerlingen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het probleem is reeds langer bekend. De school die de vraagsteller bezocht heeft, klaagt over een gebrek aan werkingsmiddelen. Ik ga me daar niet meteen over uitspreken omdat ik een voorzichtig man ben. Ik heb niet de gewoonte loze beloften te doen.

Het probleem is bekend. Net zo goed weten we dat het aangevoelde gebrek aan werkingsmiddelen toch

wel tot enige jaloezie leidt. Dat bedoel ik niet negatief. De scholen voor buitengewoon onderwijs van type 6 kijken met enige jaloezie naar de gewone scholen met betrekking tot de mogelijkheden die zij krijgen om hulpmiddelen in te zetten. Reeds langer vragen de type 6-scholen een gelijkschakeling, bijvoorbeeld via de werkingsmiddelen, om voor hun leerlingen gelijkaardig materiaal te kunnen aankopen.

Die vraag is mij bekend en ik vind ze zeer begrijpelijk. Maar ik wil voorzichtig blijven in mijn antwoord. Ik zou eerst twee misverstanden uit de wereld willen helpen. Om te beginnen wil ik het hebben over het geïntegreerd onderwijs, het GON, en de speciale onderwijsleermiddelen, de SOL. Dat is niet altijd op dezelfde wijze toegekend. Het is juist dat bijna alle leerlingen die SOL gebruiken ook GON-leerlingen zijn, maar dat is geen absolute noodzaak. Leerlingen met een beperking die op basis van hun handicap in principe in aanmerking zouden komen voor GON, maar om een of andere reden geen GON-leerling zijn, kunnen toch speciale onderwijsleermiddelen toegewezen krijgen. GON en SOL overlappen elkaar niet voor 100 procent voor wat de doelgroep betreft. Het zijn twee verschillende zaken. Dat is een kleine randbemerking.

Het argument waarom een type 6-school geen beroep kan doen op de SOL is niet dat daar ook autistische kinderen zitten. Die discussie heeft veel meer te maken met het type 7, scholen voor gehoorgestoorde kinderen. In de praktijk gebeurt er wel attestering van autistische kinderen alsof ze gehoorgestoord zouden zijn. Daar moeten we iets aan doen. Overigens gebeurt dat dikwijls vanuit een positieve inspiratie, namelijk om kinderen te helpen. Dat speelt hier niet.

Hier geldt de vraag: wat is een globale ondersteuning voor een school met betrekking tot kinderen die een handicap of een beperking hebben. Dan moet u toch enige nuance aanbrengen in uw argumenten. U moet alles bekijken. U moet rekening houden met de omkadering, met de totale werkingsmiddelen, met internaatsvergoedingen, met vervoer enzovoort. Het totale plaatje is veel gecompliceerder.

Ik heb cijfers bij me. Ik was niet van plan deze uit te delen, maar ik zal dat toch doen. Ik wil wel vragen om zeer omzichtig om te gaan met de cijfers en ze niet onmiddellijk te verspreiden. Ik heb de cijfers snel laten berekenen, dus mogelijk zit er wel ergens een foutje in. Ik wil hiermee het debat niet sluiten, maar ik wil wel illustreren hoe ingewikkeld het is.

Als theoretisch voorbeeld nemen we een school van het gewoon basisonderwijs met 100 kinderen, 50 kleuters en 50 leerlingen in het lager onderwijs. Als tweede theoretisch voorbeeld nemen we een school van het buitengewoon basisonderwijs type 6, met 50 kleuters en 50 leerlingen in het lager onderwijs.

De school voor gewoon basisonderwijs heeft in de normale omkadering 152 lestijden – we ronden dat af op een uur – en 8 uur kinderverzorging per week. De school voor buitengewoon basisonderwijs heeft 472 lestijden onderwijzend personeel en 210 uren paramedisch personeel. Dat is een veel belangrijker omkadering in mensen, zowel voor onderwijslestijden als voor paramedisch personeel. GON-begeleiding voor een individuele leerling met een attest werd niet in rekening gebracht.

De gewone werkingstoelage voor de gewone basisschool met 50 kleuters en 50 leerlingen in het lager onderwijs bedraagt, afgerond, 39.500 euro. Dat is niet zo veel, dus we moeten dat verhogen. De buitengewone basisschool type 6 heeft, afgerond, 64.000 euro werkingsmiddelen. Ook met dat belangrijke verschil moeten we rekening houden.

Voor het middelbaar onderwijs is het gecompliceerder, omdat de middelen afhangen van de richting. Een leerling type 6 in het BuSO genereert, afgerond, 1090 euro werkingsmiddelen, terwijl in het gewoon secundair onderwijs dat varieert van ruim 700 tot ruim 800 euro.

De omkadering in het secundair onderwijs is zeer verschillend. In het gewoon secundair onderwijs is er voor één leerling 1, 2 of 3 urenleerkracht. In het buitengewoon onderwijs type 6 is dat meer dan 10 urenleerkracht per leerling.

De ondersteuning voor speciale onderwijsleermiddelen, zoals leesregels, schermen, omzettingen, enzovoort, is bijzonder fors. In het lager onderwijs spreken we, afgerond, over 3400 euro per jaar. In het secundair onderwijs spreken we over 8000 euro per jaar SOL.

In de scholen voor buitengewoon onderwijs ontstaat ergernis als ze naar die cijfers kijken. Men moet natuurlijk wel het geheel van werkingsmiddelen en omkadering bekijken. Ik breng dat aan als een belangrijke nuancering, niet als een definitief argument.

We moeten het debat voeren over hoe we een aanbodstructuur krijgen met diverse vormen. In het

buitengewoon onderwijs is er een concentratie van kinderen met een bepaalde beperking, maar ook in gewone scholen willen we kinderen met beperkingen opvangen. Er zijn samenwerkingsverbanden van het type geïntegreerd onderwijs, waarbij vanuit het buitengewoon onderwijs ondersteuning wordt geboden aan leerlingen van een gewone school. We zoeken naar een aanbodstructuur met een continuüm van gradaties van zorg en ondersteuning, op alle plaatsen waar dat nodig is.

Hoe financieren we dat dan? Ik ga ervan uit dat we moeten komen tot meer billijkheid en adequaatheid in de financiering. Ik wil me vandaag niet uitspreken over de manier waarop dat heel precies moet gebeuren. Ik rond daarover op dit moment een principenota af, die ik zal overmaken aan een speciale werkgroep binnen de Vlaamse Onderwijsraad. Deze werkgroep zal zeker tot april werk hebben en zal de ideeën verder ontwikkelen.

We gaan ervan uit dat we moeten komen tot een transparante structuur en een benadering waarbij niemand kan zeggen dat hij of zij wordt benadeeld omwille van de keuze voor een bepaalde voorziening.

Mijnheer Dehaene, er zijn ook schaaffecten. In een setting van buitengewoon onderwijs is er een sterk schaaffect. In een gewone school zit je als individu. Uit een becijfering blijkt dat de ondersteuning van dat individu veel geld kost. Er is immers geen schaaffect dat er wel is als verschillende kinderen met dezelfde soort beperking samen in een klas zitten.

Ik pleit ervoor dat we eerst een debat ten gronde voeren waarbij alle cijfers op een rij worden gezet. Ik wil een inspanning doen voor de betrokken scholen maar ik wil geen onverhoedse beslissingen nemen. Dit moet passen in een visie die na 30 jaar buitengewoon onderwijs in Vlaanderen het landschap begint te hertekenen. Ik wil vandaag dan ook niet gewoon bevestigen dat er inderdaad meer geld nodig is. De situatie is zowel gecompliceerder als genuanceerder.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik waardeer uw voorzichtigheid. Ik vind dat een goede manier van beleid voeren. Ik stel het ook op prijs dat u deze zaak wilt bekijken en dat u het nodige cijfermateriaal ter beschikking stelt.

Het buitengewoon onderwijs bestaat inderdaad 30 jaar, maar er is natuurlijk een verschil met het geïntegreerd onderwijs. De cijfers wijzen duidelijk op een verschillende omkadering. De omkadering voor 30 blinde kinderen zal meer kosten. Het is duidelijk dat er nood is aan transport en aan een internaat. Er zijn maar twee dergelijke scholen in Vlaanderen. Veel kinderen zijn uren onderweg en bovendien brengen zij veel van hun eigen hulpmiddelen mee omdat die op school niet aanwezig zijn.

Misschien moeten we ook zoeken naar een tussenoplossing in afwachting van bijsturing. Van de vier beschikbare leesregels zijn er twee tweedehands en één al een 5-tal jaar oud. Het is onwaarschijnlijk dat een school die blinden moet klaarstomen voor een hogere opleiding of voor een job, niet kan beschikken over de beste hulpmiddelen. Ik begrijp dat u niet halsoverkop beslissingen kunt nemen, maar ik wil er toch extra aandacht voor vragen, vooral omdat dit soort van hulpmiddelen enorm duur is. Het specifieke van deze situatie is dat die hulpmiddelen ongelooflijk duur zijn omdat er zo weinig worden geproduceerd. Op een jaar tijd worden in België misschien tien leesregels verkocht. Eén leesregel kost ongeveer 700.000 Belgische frank. Dat is gigantisch veel. Het lijkt me dan ook logisch dat een school die gespecialiseerd is in het opleiden van blinde kinderen kan beschikken over een minimum aan hulpmiddelen, en daarvoor niet moet afhankelijk van de goodwill van de kinderen of hun familie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Rob Verreycken tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het niet-respecteren van de grondwettelijk en internationaal gewaarborgde vrijheid van meningsuiting door het bestuur van de Universiteit Gent

De voorzitter: De heer Verreycken heeft het woord.

De heer Rob Verreycken: Als oud-student van de NSV valt het me moeilijk maar ik moet toegeven dat de concurrerende formatie van het KVHV een goed idee heeft gelanceerd. Zij hebben een cyclus opgezet met een aantal prominente politici uit binnen- en buitenland, aan de Universiteit Gent. Ze wilden de reeks starten met een politicus die de nodige belangstelling

zou wekken, met name Jean-Marie Le Pen van het Front National.

Met het bestuur van de Universiteit Gent werd een rechtsgeldig contract gesloten, waarop ook duidelijk de naam van de betrokkene vermeld stond, voor de verhuur van een zaal. Dat is de normale gang van zaken bij een universiteit wanneer studenten een debat willen voeren met of een toespraak willen horen van een spreker.

U kunt het eens of oneens zijn met Jean-Marie Le Pen maar we kunnen niet ontkennen dat hij een belangrijk politicus is. Het is iemand die de tweede ronde van de presidentsverkiezingen in Frankrijk heeft gehaald. Dat was een grote stunt en uit alle peilingen blijkt dat hij die stunt over een paar jaar nog eens zal overdoen.

Het toeval wil dat op het ogenblik dat hij zou spreken, de grote rel in Parijs volop in de belangstelling stond. Het was dan ook een buitenkans voor studenten, personeel en belangstellenden om in leven- den lijve kennis te maken met deze Franse politicus. Helaas is er wat stemmingmakerij geweest via de bekende kanalen zoals de bedienden van het ABVV en de heer Spruyt via zijn blunderkrant.

Er kwam protest, en tot mijn verbazing zwichtte het bestuur van de Universiteit Gent daarvoor en verbrak deze het contract. De bijeenkomst moest dan ook verhuizen naar een locatie buiten de stadskern. Daarbij doet zich nog het eigenaardige verschijnsel voor dat de Universiteit Gent op haar kosten de bus- sen laat rijden om de mensen van de oorspronkelijk voorziene zaal naar de nieuwe locatie te brengen, waardoor de universiteit overheidsgeld moet gebruiken om haar eigen contractbreuk en de gevolgen daarvan te compenseren.

Ik heb hier vragen bij. Op de federale website van de huidige gecoördineerde wetgeving, waarvan ik hoop dat die accuraat is, staat dat de universiteit van Gent nog steeds functioneert op basis van een decreet van 1991. Ik lees daarin dat een commissaris van de Vlaamse Regering erover waakt dat het universiteitsbestuur geen enkele beslissing neemt die strijdig is met het bij of krachtens de wet bepaalde. Hij mag zich niet mengen met de opportuniteit van beleidsbeslissingen van het universiteitsbestuur.

Ik leid daaruit af dat de regeringscommissaris zich uiteraard niet mag bemoeien met het universitaire

beleid wat betreft de pedagogische taak van de universiteit maar er wel over moet waken dat het bestuur geen onwettige beslissingen neemt. In dit geval is een geldig contract verbroken, dat is een eerste onwettigheid. Bovendien is dat gebeurd omdat blijkbaar de mening van de gast niet in de smaak viel. Dat lijkt me een duidelijke schending van de vrije meningsuiting en dus een tweede onwettigheid.

Mijnheer de minister, werd die regeringscommissaris bij het nemen van die beslissing geconsulteerd? Is hij daarbij betrokken in het bestuurscollege of in de raad van bestuur? Heeft hij dat goedgekeurd? Vindt hij dit allemaal aanvaardbaar?

Het gaat duidelijk om een onwettige beslissing. Wie heeft die beslissing genomen? Vindt de regeringscommissaris dat die beslissing is genomen conform de bevoegdheidsverdelingen binnen het bestuur van de universiteit? Zal de regeringscommissaris daartegen optreden? Ik heb gelezen dat hij de bevoegdheid heeft om onwettige beslissingen aan te vechten bij de Vlaamse Regering. Ik meen dat dit er zeer duidelijk een is.

Mijnheer de minister, bent u van mening dat de Vlaamse universiteiten erover moeten waken dat ze bastions blijven van het vrije woord en het goede voorbeeld moeten geven in tijden waar de vrije meningsuiting in dit land duidelijk wordt ondermijnd en onderuit gehaald? Is het niet zo dat uitgerekend in de universiteiten, die worden geacht de speerpunten te zijn van ons intellectuele debat, de vrijheid van spreken van iedereen moet worden gewaarborgd en iedereen daar zijn mening moet kunnen uiten? Is het niet zo dat het niet acceptabel is dat wanneer er een beetje links straatrumoer is, een belangrijk Frans politicus plotseling zijn mening niet meer mag uiten in gebouwen van een instelling die met overheidsgeld functioneert?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het is interessant te horen dat de heer Verreycken zichzelf beschouwt als iemand die in de grote lijnen aanhanger is van de heer Le Pen. Mijnheer Verreycken, u hebt gezegd dat er tegenstanders zijn, maar dat u behoort tot de voorstanders wat betreft de algemene lijnen van de heer Le Pen, die prominent de geschiedschrijving omtrent de holocaust bijvoorbeeld in vraag heeft willen stellen. Ik neem aan

dat u het daar dan ook mee eens bent. Tot hier een bedenking.

U stelt een aantal vragen over de handelwijze van de Universiteit Gent met betrekking tot het verhuren van de aula aan de KVHV-alumni op 30 november 2005. De feiten laten zien dat er hier absoluut geen sprake is van een onwettige beslissing of van een onaanvaardbare beknopping van de vrije meningsuiting.

De alumni van het KVHV hebben volgens de vigerende reglementering een contract gesloten met de Universiteit Gent voor het gebruik van de aula op woensdag 30 november 2005. Er was niet meegedeeld dat de heer Le Pen als gastspreker zou optreden. Ook in de openbare aankondiging van deze activiteit werd hieraan geen ruchtbaarheid gegeven. Het ging immers om een interne activiteit voor de leden van de vereniging en op uitnodiging.

Op 28 november 2005 is er een vergadering geweest met de politie, de universiteit en het KVHV. Op 30 november 2005 was er immers de hele dag een doctoraatssymposium. De KVHV-activiteit zou hierbij aansluiten. De politiediensten hadden vernomen dat linkse studentenverenigingen opriepen tot protest. De organisatie van het doctoraatssymposium bracht met zich mee dat het gebouw de hele dag voor het publiek toegankelijk was. Alle deelnemers aan het overleg op 28 november 2005 kwamen dan ook tot de conclusie dat de activiteit wellicht niet op een rustige manier zou kunnen plaatsvinden.

Toen bleek dat de overeenkomst met de universiteit zonder kosten voor de vereniging KVHV-alumni geannuleerd kon worden, werd besloten om de overeenkomst effectief te annuleren. Op 28 november 2005 heeft het bestuurscollege, dat bijeengeroepen werd in een uitzonderlijke vergadering, kennis genomen van de uitkomst van dat overleg met de politie, de universiteit en het KVHV. Conclusie: de overeenkomst werd niet eenzijdig verbroken maar werd in onderling overleg geannuleerd.

De voorzitter: De heer Verreycken heeft het woord.

De heer Rob Verreycken: Het antwoord van de minister is bijzonder beknopt. Ik stel me de vraag wat de reactie zou zijn indien het omgekeerde zich zou voordoen, bijvoorbeeld wanneer een coryfee van links, zoals de heer Cohn-Bendit, zou worden uitgenodigd door alumni van een linkse vereniging. Stel dat er

dan wat rechts straattumult zou zijn waardoor de bijeenkomst zou worden verboden, dan zouden er klachten tot bij de Verenigde Naties komen om de grote verontwaardiging uit te schreeuwen over de schending van de vrije meningsuiting. Wanneer het omgekeerde zich voordoet, is de verontwaardiging blijkbaar heel wat kleiner.

Mijnheer de minister, wat u zegt, klopt uiteraard niet. De verklaringen van onder meer de rector van de Universiteit Gent in de media waren zeer duidelijk. Dat hij van mening was dat de heer Le Pen niet kon worden toegelaten in de prestigieuze zaal van de universiteit, was wel degelijk de oorzaak van het niet laten plaatsvinden. Bovendien zegt u dat er op 28 november een vergadering is geweest waar zeer nadrukkelijk bleek dat de aankondiging van tumult en protest door links een van de oorzaken was om de plannen om te gooien. Ik blijf erbij dat dat ontoelaatbaar is en dat op dat ogenblik een bestuurscollege, en zeker wanneer daar een regeringscommissaris bij zit, moet zeggen dat het in het belang van de vrije meningsuiting is dat kan plaatsvinden wat is gepland en dat men aan dat soort linkse straatterror niet toegeeft.

Ik betreur ten zeerste dat u dat blijkbaar allemaal normaal vindt, maar het verwondert me eerlijk gezegd niet. De Universiteit Gent is een rotte appel, de worm zit in de appel. Een aantal linkse activisten zijn daar geïnfiltrerd. Er zijn zelfs assistenten die van de infrastructuur van de universiteit gebruik maken om tijdens de werkuren de acties van de anti-globalistische knokploegen te organiseren. Het is niet de eerste keer dat iets dergelijks voorvalt. Er zijn al meer debatten onmogelijk gemaakt.

Het zal niet de laatste keer zijn dat ik hier vragen over zal stellen. Ik zal dit zeer aandachtig beginnen te volgen. Elke keer opnieuw, als blijkt dat aan de Universiteit Gent van personeel, lokalen en gesubsidieerde mensen misbruik wordt gemaakt om linkse acties te organiseren tijdens de werkuren van de universiteit of wanneer de vrije meningsuiting van rechts, onder meer van het KVHV, wordt belemmerd of onmogelijk gemaakt, zal ik daarover opheldering vragen. Ik dring erop aan dat de regeringscommissaris te Gent misschien iets anders zou doen dan 's middags uitgebreid te gaan tafelen maar eindelijk zijn taak ter harte zou nemen en ervoor zorgen dat de universiteit van Gent opnieuw een oord wordt waar de vrije meningsuiting regeert.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik vind dat hier een merkwaardige uitdrukking wordt gebruikt. Er is ooit een politieke beweging geweest in de vorige eeuw die het had over gedegegenerateerde kunst. Nu is er iemand die onderwijsinstellingen vergelijkt met rotte appels. Rotte appels en verwording zitten in dezelfde sfeer. We kennen natuurlijk de historische referenties van de heer Verreycken en zijn familie. Ik vind het wel heel merkwaardig te zeggen dat een onderwijsinstelling een rotte appel is. Ik denk dat het nuttig is dat alle personeelsleden, professoren, docenten, studenten en hun ouders van de universiteit van Gent goed noteren dat de heer Verreycken van oordeel is dat die instelling één grote rotte appel is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over kwaliteitsvol management-onderwijs in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, deze vraag komt wellicht niet onverwacht omdat er al heel wat over gesproken werd. Vlaanderen moet voldoende investeren in het kwaliteitsvol managementonderwijs om de competitiviteit van de regio te vrijwaren en te waarborgen. Een dergelijk onderwijs is een meerwaarde zowel voor het bedrijfsleven als voor de maatschappij in haar geheel en is noodzakelijk om onze welvaart in de toekomst te blijven handhaven.

Europese regio's met toonaangevende management-scholen worden gekenmerkt door de aanwezigheid van verscheidene van die scholen en een relatief hoge densiteit aan managementscholen en/of -opleidingen. Het is precies die concurrentie tussen management-scholen onderling die ertoe aanzet om steeds betere kwaliteit te realiseren. Daardoor versterken zij hun internationale positie en ook die van de hele regio.

De dynamiek in aanbod is sterker in regio's met een hogere densiteit aan managementscholen. Ik noem een aantal internationale voorbeelden die u wellicht meer dan bekend zijn. Zo telt Barcelona drie internationaal geaccrediteerde managementscholen, naast andere niet-geaccrediteerde. Nederland heeft

minstens vier internationale managementscholen. Londen in het bijzonder en de UK in het algemeen kent een hogere densiteit aan managementscholen dan Vlaanderen.

De grootte van de lokale markt is daarbij van ondergeschikt belang. Het is belangrijker de managementexpertise op een duurzame wijze te ontwikkelen binnen de managementschool. De gezonde, normale concurrentiële druk zet de managementscholen ertoe aan hier meer en beter aandacht aan te besteden.

Zal de lat voor de managementscholen met internationale accreditatie in Vlaanderen gelijkgelegd worden opdat een gezonde en eerlijke competitie kan spelen? Werden ten opzichte van het huidig gevoerde beleid bijkomende maatregelen gepland teneinde het aantal managementscholen in Vlaanderen die in aanmerking komen voor internationale accreditatie te doen toenemen? Zo ja, welke? Plant u daarbij een beleid zodat Vlaamse studenten maximaal en gelijk toegang hebben tot deze managementopleidingen van topkwaliteit?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw De Ridder, u peilt met uw eerste vraag naar mijn voornemens met betrekking tot het managementonderwijs in Vlaanderen en over hoe ik die voornemens in het basisdecreet zal vertalen. Dat lijkt mij een beetje voorbarig.

U hebt het over twee managementscholen zonder ze met naam te noemen. Wellicht bedoelt u de Vlerick Leuven Gent Management School en de Universiteit Antwerpen Management School. Uw vraag is helemaal eerbaar, maar ik wil man en paard noemen. In mijn antwoord zal ik in het kort een stand van zaken schetsen.

Ik wil om te beginnen onderstrepen dat het managementonderwijs in Vlaanderen op een hoog niveau staat. De Vlerick Leuven Gent Management School is een geaccrediteerd lid van EQUIS, van de Association to Advance Collegiate Schools of Business en van de Association of MBAs. De Universiteit Antwerpen Management School is een geaccrediteerd lid van de Association to Advance Collegiate Schools of Business.

In de ranking 2005 van The Economist prijkt de Vlerick Leuven Gent Management School op de

twaaftde plaats. De Vlerick Leuven Gent Management School is een zelfstandige instelling met eigen rechtspersoonlijkheid en is ontstaan uit het samengaan van de managementopleidingen van de Universiteit Gent en de internationale MBA-opleiding van de KULeuven. De twee universiteiten hebben hun opleiding ondergebracht in de Vlerick Management School. Een belangrijk deel van het onderwijs wordt er verzorgd door professoren van de beide universiteiten. De Vlerick Management School kent een meer en meer internationale studentenpopulatie in de voltijdse MBA-opleidingen. Ook het docentencorps krijgt een steeds meer internationaal karakter. Met de overheveling van de opleidingen werden ook de ermee gemoeide financiële middelen overgeheveld van de universiteiten naar de Vlerick Management School.

De UAMS is nog steeds een deel van de Universiteit Antwerpen. De financiering van de UAMS verloopt dan ook nog steeds via de universiteit. In die zin ligt de lat min of meer gelijk voor de twee managementscholen waarop u in uw vraag alludeert.

Ik heb een verzoek van de UAMS ontvangen om op termijn op een gelijksoortige wijze behandeld te worden als de Vlerick Management School en om dus ook beschouwd te worden als een instelling voor postinitieel onderwijs. Op het eerste gezicht sta ik niet afwijzend tegenover dit verzoek. Mijn administratie is het dossier aan het onderzoeken. Een eventuele erkenning als zelfstandige instelling voor postinitieel onderwijs kan alleen onder dezelfde voorwaarden als deze die indertijd golden voor de Vlerick Management School: onafhankelijkheid, internationaal docentencorps, internationale studentenpopulatie, gediversifieerde financiering, structurele nationale en internationale samenwerking met twee of meer universiteiten, enzovoort.

Het staat elke managementschool of MBA-opleiding vrij een verzoek te doen om geaccrediteerd lid te worden van een Amerikaanse of Europese associatie van managementscholen. Het is niet mijn bedoeling specifieke gerichte maatregelen te nemen om het aantal managementscholen die internationaal geaccrediteerd kunnen worden, te doen toenemen. Wel wil ik opmerken dat alle MBA-opleidingen in Vlaanderen door de NVAO moeten worden geaccrediteerd als academische masteropleidingen. Naast deze sterk internationaal georiënteerde managementopleidingen bieden ook nog andere universiteiten en hogescholen managementopleidingen aan: de Vrije Universiteit

Brussel, EHSAL, KULeuven, de Universiteit Hasselt, enzovoort.

Alle Vlaamse studenten hebben toegang tot deze internationale managementopleidingen onder dezelfde voorwaarden als alle andere studenten. In de beheersovereenkomst met de Vlerick Management School is de verplichting opgenomen dat ze er zorg voor moet dragen dat de financiële positie van studenten geen belemmering vormt voor de toegang tot de MBA-opleiding. Dat kan door het beschikbaar stellen van beurzen of betaalbare leningen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik dank u voor uw uitgebreid en zeer duidelijk antwoord, mijnheer de minister.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de Vlaamse versie van de CITO-toetsen

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in Nederland worden CITO-toetsen afgenomen om te peilen naar het niveau van een kind op het gebied van lezen, rekenen, spelling, woordenschat en de kennis van bepaalde begrippen. Ook in Vlaanderen zijn deze toetsen voorhanden sinds oktober 2004. Er wordt voorgesteld om ze te gebruiken in een leerlingvolgsysteem zodat de leerkrachten in kleuter- en lager onderwijs het niveau van het kind kunnen volgen op het vlak van rekenen, lezen, spelling en woordenschat.

De Nederlandse CITO-toetsen werden aangepast aan het Vlaamse onderwijs in het kader van twee projecten. Er zijn onder meer woorden veranderd, dat is goed. Maar er is ook een nieuwe normering uitgewerkt, afgestemd op het Vlaamse onderwijs. Ik heb signalen ontvangen uit de kleuterscholen die met de toetsen werken. De toetsen worden ter beschikking gesteld door de Vlaamse overheid, maar er is geen enkele verplichting om ze te gebruiken. De scho-

len die er gebruik van maken, vinden het een nuttig instrument, maar de resultaten verschillen enorm met die van de vroegere versie.

Kindjes die volgens de scholen – op basis van de ervaring in de klas – onvoldoende de Nederlandse taal beheersen, scoren voldoende op de CITO-toetsen die nu worden gebruikt. De scholen vragen zich af in welke mate de normering klopt. Omdat het geijkte en genormeerde toetsen zijn, is het ook niet wenselijk dat de school zelf een nieuwe normering opstelt.

Mijnheer de minister, klopt het dat de nieuwe normering op de Vlaamse CITO-toetsen een ander resultaat geeft, waardoor een aantal kindjes die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen toch een goed resultaat behalen op de toetsen? Als dat zo is, stel ik mij de vraag in welke mate het gebruik van de CITO-toetsen wordt opgevolgd.

In de beleidsnota en de beleidsbrief staat dat een goede opvolging van de taalkennis van kinderen belangrijk is en dat toetsen ter beschikking worden gesteld om na te gaan of de kinderen het nodige niveau op het vlak van taal, om een volgende stap binnen het onderwijs te zetten, bereikt hebben. Hoe kunnen we voorkomen dat het gebruik van de CITO-toetsen niet leidt tot het vooropgestelde resultaat?

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Martens: Mevrouw de voorzitter, de vraag van de overheid aan de Vrije Universiteit Brussel, om het leerlingvolgsysteem dat door het CITO werd ontwikkeld te vertalen en te herijken voor de Vlaamse onderwijscontext, doet vragen rijzen.

Wat is de validiteit van de Nederlandse CITO-toetsen in ons Vlaams onderwijsstelsel? We kennen de toetsen van de Centrale voor Studie- en Beroepsoriëntering, die eveneens gekoppeld zijn aan een leerlingvolgsysteem. Dat leerlingvolgsysteem richt zich op onze bestaande onderwijstoestanden, die samenhangen met het jaarklassensysteem en onze leerplannen, die concreet bepalen welke capaciteiten de meerderheid van de leerlingen in de klas moeten verwerven.

Was is de meerwaarde van de CITO-toetsen? Zou het niet beter zijn de bestaande CSBO-toetsen verder uit te breiden naar andere leerdomeinen? Zorgt het

naast elkaar gebruiken van verschillende systemen niet voor enige verwarring bij de scholen, de Centra voor leerlingenbegeleiding en de ouders?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Helsen, elke psychometrische toets moet voldoen aan een aantal strenge vereisten. Hij moet voldoende betrouwbaar zijn, voldoende valide zijn en moet ook geijkt, genormeerd zijn.

Bij een ijking wordt de toets voorgelegd aan een voldoende grote en representatieve steekproef uit de populatie waarvoor de toets bestemd is. De testcores die zo verzameld worden, maken een verantwoorde vergelijking mogelijk tussen het testgedrag van een bepaalde persoon en die van representatieve anderen, namelijk de referentiegroep.

Dit procédé doorloopt bijvoorbeeld ook een goede intelligentietest. Een befaamde universele intelligentietest voor kinderen, zoals de Wechsler Intelligence Scale for Children, wordt ook afzonderlijk genormeerd – geijkt – voor de Vlaamse populatie.

Men kan de normen in de leerlingvolgsystemen vergelijken met de groeicurves bij Kind en Gezin. Net zoals die curves voor verwachte groei voor Nederlandse kinderen anders zullen lopen dan voor de Vlaamse, liggen de ontwikkelingscurves binnen het Vlaamse leerlingvolgsysteem anders dan voor het Nederlandse.

Hoewel vanuit financieel oogpunt de verleiding groot kan zijn om een in Nederland vervaardigd en genormeerd instrument zonder nader onderzoek in Vlaanderen te gebruiken, omdat beide landen uit hetzelfde taalgebied stammen, hebben mijn voorgangers en het departement Onderwijs terecht gemeend niet bij voorbaat van de bruikbaarheid van een elders ontwikkeld instrument te mogen uitgaan. Daarom werden enkele onderdelen van het CITO-leerlingvolgsysteem aangepast en herijkt voor Vlaanderen. De VUB en de Universiteit Antwerpen voerden dit onderzoek uit in nauwe samenwerking met het CITO.

Uit de onderzoeksrapporten blijkt dat de betrokken toetsen uit het Nederlandse kleuter- en leerlingvolgsysteem met succes zijn aangepast voor het Vlaamse onderwijs en kunnen worden ingezet om kleuters en

leerlingen op een betrouwbare en valide wijze te volgen in hun ontwikkeling.

Men kan niet zomaar een vergelijking maken tussen de Nederlandse en de Vlaamse normen, aangezien de toetsen, en bijgevolg ook de meetschalen, in de Nederlandse en Vlaamse versie niet exact hetzelfde zijn. Een kleine verandering van enkele toetsopgaven kan grote gevolgen hebben op het toetsgedrag van de leerlingen.

Mevrouw Helsen, zoals u zei, zijn terecht een aantal opgaven uit de Nederlandse versies gewijzigd of zelfs weggelaten op basis van onder andere een analyse van het Vlaamse curriculum – onze ontwikkelingsdoelen, eindtermen, leerplannen en handboeken – en na raadpleging van deskundigen. Dat heeft als gevolg dat de meetschalen niet meer vergelijkbaar zijn.

Er zijn een aantal belangrijke bijkomende elementen bij de verklaring van de specifieke toetsen voor kleuters. De afnamemomenten voor de toetsen voor kleuters zijn verschillend in Vlaanderen en Nederland. De Vlaamse kleuters zijn telkens bijna een half jaar jonger dan hun Nederlandse collega's op de momenten van toetsafname. In Vlaanderen gebeuren de toetsen in oktober en maart, in Nederland medio en einde schooljaar. In die tijdsspanne kunnen kleuters sterk ontwikkelen. Men mag van een beduidend jongere kleuter niet dezelfde toetsprestaties verwachten.

Uit het Vlaamse vooronderzoek bleek dat de toetsen voor kleuters tot weinig bruikbare resultaten leiden voor overwegend twee- of meertalige kinderen. Vooral de frequente tweetaligheid Frans-Nederlands bij autochtone kinderen en de meertaligheid Nederlands-Frans-andere taal bij allochtone kinderen in de Brusselse regio leidde tot problemen en heeft als gevolg dat de Brusselse regio niet is opgenomen in de Vlaamse steekproef.

Als men de toets afneemt bij twee- of meertalige kinderen in Brussel, moet men er rekening mee houden dat men de prestaties van deze kinderen dan vergelijkt met die van de representatieve steekproef voor de rest van Vlaanderen. Het zou nog beter zijn als we niet alleen zouden beschikken over Vlaamse normtabellen, maar ook over aparte normtabellen voor anderstaligen in het homogene Vlaamse taalgebied en in Brussel.

Ook in Nederland ervaart men problemen met het toetsen van meertalige of anderstalige kleuters.

Daarom wordt aanbevolen om voor deze kinderen hun taalvaardigheid te toetsen aan de hand van speciaal voor hen ontworpen toetsen zoals de ‘Toets tweetaligheid’ voor kleuters.

De bedoeling van een leerlingvolgsysteem is het volgen van de ontwikkeling door op regelmatige tijdstippen, 2 à 3 keer per jaar, de vorderingen van leerlingen te meten. Ik weet onvoldoende hoe men tot de vaststelling is gekomen dat een kind dat door de leerkracht als taalzwak wordt beoordeeld, niveau C haalt, wat betekent dat het kind bij de 25 percent leerlingen hoort die net onder het gemiddelde presteren. Zat dit kind aan de rand tussen niveau C en D? Stelt men dit fenomeen enkel vast bij de eerste meting of geldt dit ook bij elke volgende meting? Bij een eenmalige meting kan het ook om een toevalstreffer gaan. Stelt men dit bij de volgende metingen – in maart en het volgende schooljaar – nog vast, dan mag men aannemen dat niveau C toch een goede inschatting is van het vaardigheidsniveau van het kind in vergelijking met de Vlaamse referentiegroep.

Mevrouw Helsen, normeringen moeten altijd zorgvuldig gebeuren, wil men over een degelijke toets spreken. Als men zinnige lessen wil trekken uit de resultaten van onze leerlingen met het oog op het optimaliseren van het onderwijsleerproces, dan zullen toetsen uit andere landen altijd voor Vlaanderen genormeerd moeten worden. Het is net om het goede gebruik van toetsen te waarborgen dat de CITO-toetsen voor Vlaanderen werden aangepast en genormeerd. Voorheen gebruikten een aantal scholen het Nederlandse leerlingvolgsysteem en interpreterden ze de resultaten van Vlaamse leerlingen op basis van de Nederlandse referentiegroep. Dan doet men hetzelfde als wanneer men conclusies zou trekken over de groei van een Chinese baby aan de hand van groeicurves van Nederlandse baby's.

Ook wat de peilingen betreft, wordt steeds voorzien in een uitgebreide kalibratie van de toetsen, zodat de toetsen voldoen aan alle criteria voor wetenschappelijke deugdelijkheid. Voor de taaltoetsen zal onder andere een evaluatie van bestaande toetsen deel uitmaken van de geplande haalbaarheidsstudie.

Het versterken van het evaluerend vermogen van leerkrachten en scholen is mede een opdracht voor de lerarenopleiding en de nascholing. Vaardigheden in verband met evaluatie maken daarom deel uit van de basiscompetenties voor de lerarenopleiding. Ik verwijs onder meer naar de basiscompetenties begin-

nende leraar lager onderwijs, waarin staat: ‘In het kader van systematische gegevensverzameling kan de leraar met behulp van collega's een leerlingvolgsysteem gebruiken.’ Verder staat er: ‘De leraar kan prestaties correct en objectief interpreteren en beoordelen.’

Ten slotte is het ondersteunen van interne kwaliteitszorg voor scholen een opdracht voor de pedagogische begeleidingsdiensten. Het verzamelen en interpreteren van gegevens over leerlingprestaties is een essentieel onderdeel van interne kwaliteitszorg.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Het is belangrijk dat de scholen weten waarvoor de CITO-toetsen kunnen worden gebruikt. Uit uw antwoord blijkt duidelijk dat het niet wenselijk is om bij meertalige kinderen die toetsen te gebruiken en gelijkaardige conclusies te trekken. Het is net bij meertalige kinderen dat kleuterleidsters vaststellen dat ze de taal onvoldoende beheersen waardoor de resultaten verschillend zijn. Het is belangrijk dat dit wordt meege-deeld aan het onderwijsveld zodat de toetsen niet op een verkeerde manier worden gebruikt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Greet Van Linter tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over kinderen met psoriasis in het onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, op 29 oktober vond de eerste Wereld Psoriasis Dag plaats. Overal ter wereld vonden op deze dag informatieacties plaats om beter en meer te communiceren over deze veel voorkomende huidziekte. Ook al lijdt één op dertig Belgen aan de ziekte, toch blijft het een onderkende, ernstige huidziekte.

Het gaat om een abnormale of te snelle vernieuwing van de huid. Het is een chronische huidaandoening die ook de gewrichten kan aantasten. Slechts de helft van de patiënten zou zich laten behandelen. Dat is

meestal te wijten aan een ontbrekende diagnose of aan een gebrekkige kennis van de behandelingsmethoden. Een zekere vorm van ontmoediging of schroom speelt hier ook een rol bij. Psoriasis zorgt immers voor allerlei lichamelijke ongemakken: rode plekken op de huid, huidschilfers, jeuk en pijn. Psoriasis is niet besmettelijk. Je krijgt het dus niet door contact met iemand die het wel heeft.

De echte oorzaak is niet helemaal bekend maar er is wel een genetische aanleg. Verder wordt psoriasis ook aangewakkerd door stress, hormonale veranderingen en medicatie.

Psoriasis is niet te genezen. Het flakkert soms op en kan ook tijdelijk verdwijnen. Vooral de zichtbaarheid van de ziekte kan een zware belasting zijn. Het kan ernstige psychologische, professionele, familiale of schoolse problemen tot gevolg hebben. Kinderen die naar school gaan bijvoorbeeld, moeten zich vrij frequent aan- en uitkleden voor sport, zwemmen, enzovoort en worden dan geconfronteerd met de blikken van hun medeleerlingen.

Het merendeel van de Belgen kent de ziekte niet echt. Vele mensen reageren dan ook op een verbijsterde of ongepaste manier en vol onbegrip. Ze vermijden elk lichamenlijk contact omdat ze denken dat de ziekte besmettelijk is.

Psoriasis zorgt naast de lichamelijke problemen vaak voor emotionele problemen bij kinderen en jongeren omdat ze blootstaan aan spot en pesterijen van hun medeleerlingen. Kinderen zeggen ook sneller wat ze voelen. De Vlaamse Psoriasisstichting vraagt een grootschalige informatiecampaagne op te zetten om de taboes rond deze ziekte te doorbreken.

Mijnheer de minister, deelt u de bezorgdheid dat deze ziekte een aanleiding kan zijn tot spot en pesterijen van medeleerlingen? Bent u van mening dat ook het onderwijs een belangrijke rol kan spelen bij het doorbreken van het taboe rond deze ziekte? Plant u op korte termijn een informatiecampaagne, al dan niet in overleg met minister Vervotte? Zo neen, waarom niet?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Als minister van Onderwijs maar ook als mens deel ik uw bezorgdheid en die van vele anderen als het gaat om kinde-

ren die, om welke reden dan ook, slachtoffer zijn van spot en pesterijen.

Uiteraard kan en moet het onderwijs een rol spelen in het doorbreken van het taboe rond deze ziekte. Vooral de emotionele problemen die kinderen met psoriasis ondervinden door spot en pesterijen verdienen bijzondere aandacht in ons onderwijs. Daar wordt trouwens al hard aan gewerkt, net zoals aan alle problemen die kunnen leiden tot pesterijen en een verminderd welbevinden van de leerlingen.

In de eerste plaats heeft elke school de plicht om met een CLB een beleidscontract of beleidsplan op te stellen, waarin de wijze van samenwerken wordt beschreven. Daarnaast worden er concrete afspraken gemaakt tussen de school en het CLB waarin zeer duidelijk moet worden omschreven welke stappenplannen zullen worden gevolgd bij welke problemen. Deze afspraken leunen aan bij de vier pijlers van de CLB-werking: de preventieve gezondheidszorg, het leren en studeren, de onderwijsloopbaan en het psychisch en sociaal functioneren. Vooral de afspraken binnen deze laatste pijler moeten ervoor zorgen dat de emotionele problemen bij kinderen met psoriasis snel worden gesignaleerd en opgevolgd.

Ook de medische onderzoeken binnen de CLB's kunnen een belangrijke signaalfunctie hebben. De inspanningen om leerkrachten alerter te maken voor dit soort problemen zijn al een tijdje aan de gang. Veel scholen investeren in zorg en leerlingenbegeleiding, denk aan de zorgcoördinatoren en de aanwending van bijvoorbeeld de BPT-uren in het secundair onderwijs.

In de tweede plaats is het binnen de ruimere context van zelfzorg belangrijk de communicatieve en sociale vaardigheden van jongeren te ontwikkelen en op zoek te gaan met de jongeren naar manieren om het zelfbeeld en positief denken te bevorderen. Op deze wijze zijn kinderen beter gewapend tegen de spot en pesterijen van hun medeleerlingen. Scholen en leerkrachten beschikken over een ruime waaier aan mogelijkheden waarbinnen ze deze onderwerpen aan bod kunnen laten komen. Ik verwijs daarbij naar de vakoverschrijdende eindtermen en de leefsleutels. Scholen moeten ook werken aan een schoolcultuur waar leerlingen zich thuis voelen en waar problemen bespreekbaar zijn. Dit kunnen zij vaak met kleine ingrepen verwezenlijken: onthaaldagen, sport, een goed uitgebouwd zorgbeleid, goed uitgebouwd communicatie met alle betrokkenen, culturele activi-

teiten, meters en peters, enzovoort. Scholen kunnen zich bij het uitbouwen van zo'n schoolcultuur laten begeleiden en ondersteunen door nascholingsorganisaties, pedagogische begeleidingsdiensten, CLB's, enzovoort.

Ten derde hebben de CLB's, zoals het decreet voorschrijft, een draaischijffunctie. Ze zijn met andere woorden verplicht om in een netwerk van actoren te zoeken naar de beste vormen van begeleiding voor kinderen en jongeren. Op het terrein stellen we dan ook vast dat de CLB-medewerkers vaak samenwerken met externe hulpverleners die beter geplaatst zijn om enerzijds de lichamelijke problemen en anderzijds de emotionele problemen van kinderen met psoriasis aan te pakken. Een verwijzing vanuit het CLB naar externe diensten zal in de toekomst trouwens een stuk efficiënter verlopen door het grootschalige project Integrale Jeugdhulp waaraan de departementen Welzijn en Onderwijs momenteel werken.

De kerntaak van de scholen bestaat uit het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs. Het is zeker niet de bedoeling om van scholen hulpvoorzieningen en van leerkrachten hulpverleners te maken. De acties die scholen zelf organiseren in het kader van een zorgbeleid of leerlingenbegeleiding maken geen deel uit van de integrale jeugdhulp.

Ik heb niet de intentie een grootschalige informatiecampagne op te zetten over deze problematiek. Uiteraard verwacht ik wel van de CLB's dat ze in het kader van hun professionalisering, de wetenschappelijke literatuur terzake opvolgen en die, indien mogelijk, vertalen naar de onderwijspraktijk.

Het gaat hier om een belangrijk en behartigenswaardig probleem, maar er zijn nog heel wat andere problemen die specifiek zijn voor andere pathologieën. We moeten ervoor zorgen dat onze ondersteuningsstructuren adequaat inspelen op al die problemen, veeleer dan er vanuit Brussel één probleem uit te lichten en daar een algemene campagne rond te voeren.

De voorzitter: Mevrouw Van Linter heeft het woord.

Mevrouw Greet Van Linter: Mijnheer de minister, ik ben tevreden dat via de CLB's een en ander wordt georganiseerd.

Wat de informatie aan medeleerlingen betreft, heb ik begrepen dat u dit aan de verantwoordelijkheid van de school wilt overlaten. U geeft geen signaal

wanneer bijvoorbeeld in het kader van een bepaalde ziekte een dag wordt georganiseerd, om daar tijdens de les extra aandacht aan te besteden. Ik dacht dat dat misschien ook zou kunnen helpen. Wanneer kinderen met emotionele problemen worden aangepakt, is dat wel goed, maar dan is het kwaad al geschied. Misschien kan preventief een deel van de lestijd daaraan worden gespendeerd. Dat geldt niet alleen voor psoriasis maar ook voor andere aandoeningen

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joris Vandenbroucke tot de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het aanbod van educatief materiaal aan scholen door derden

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over het delicate evenwicht tussen scholen en schoolprogramma's en belangen van commerciële organisaties.

Heel wat bedrijven en andere organisaties willen scholen bijstaan in het onderricht over onderwerpen die buiten de klassieke schoolvakken vallen, zoals milieu, media, technologie enzovoort. Ze ontwikkelen daarvoor allerlei educatieve pakketten en activiteiten. Het is niet altijd even duidelijk wie precies dit materiaal ontwikkeld heeft en met welke doelstellingen. Ook de kwaliteit en de educatieve waarde ervan zijn soms moeilijk in te schatten.

Onlangs las ik dat de Raad voor Reclame een dergelijk pakket heeft ontwikkeld, genaamd 'Media Smart', voor kinderen uit het basisonderwijs om hen te leren omgaan met reclame. De verbruikersorganisatie OIVO heeft hierop terecht een aantal kritieken geformuleerd onder meer over de geloofwaardigheid van de auteurs en hun bedoelingen. De stelling was dat met het educatieve pakket niet bepaald een kritische houding werd aangeleerd bij jonge mensen maar veeleer een positieve houding ten aanzien van reclame.

Als we op het internet de websites van grote bedrijven bekijken, merken we dat ze bijna allemaal klaar

staan met een aanbod voor de scholen om het bedrijf te bezoeken. Een bedrijf zoals Coca-Cola knoopt daar heel expliciet de mogelijkheid aan vast om een educatief pakket gratis mee naar huis te nemen dat zou beantwoorden aan de doelstellingen in het kader van de eindtermen.

Een school mag geen eiland zijn. Het is dus goed dat er een wisselwerking is tussen scholen en de omgeving. De ondernemingen horen daar ook bij. Het lijkt me echter niet evident voor een leerkracht of school de kwaliteit van het aanbod juist in te schatten.

Er is de Commissie voor Zorgvuldig Bestuur waar alle belanghebbenden vragen aan kunnen stellen of klachten kunnen neerleggen in verband met zaken zoals reclame en sponsoring. Ik heb gecheckt welk soort van vragen daar binnenkomen. Het gaat vooral om vragen die eng gericht zijn op het al dan niet veroorloofd zijn van reclame en sponsoring in de klas of in het kader van schoolse of buitenschoolse activiteiten en minder over de kwaliteit van het aanbod dat wordt ontwikkeld door organisaties die gedreven zijn door commerciële belangen.

Mijnheer de minister, in hoeverre hebt u zicht op het bestaan van initiatieven zoals Media Smart en in hoeverre acht u die problematisch? Hoe en door wie wordt het aanbod van educatief materiaal en educatieve activiteiten door derden aan scholen gescreend of geëvalueerd? Hoe denkt u scholen hierin bij te staan? In hoeverre acht u het opportuun om een kwaliteitslabel voor onderwijsgerelateerde educatieve projecten, zoals voorgesteld door de minister van Onderwijs van de Franse Gemeenschap, ook in Vlaanderen in het leven te roepen?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de vraag omdat ik het heel belangrijk vind dat scholen uitbreken en voor alle vakken en voor het algemene opvoedingsproject buiten de school treden. Ze gaan op zoek naar interessante bedrijven en organisaties, zoals welzijnsorganisaties, initiatieven binnen cultuur of zelfs politiek, om te laten voelen wat in de klas op een theoretische manier wordt behandeld.

Er is natuurlijk een risico aan verbonden. Niet alles is even kwaliteitsvol en pedagogisch verantwoord. Zelf ben ik ervan overtuigd dat heel veel initiatieven verantwoord zijn en dat de leerkrachten en de direc-

ties een heel grote vaardigheid hebben om te voelen wat er kan worden gebruikt in de klas en wat er niet verantwoord is. Op zich komen er weinig onverantwoorde zaken in de klas.

Er is al verwezen naar de Commissie voor Zorgvuldig Bestuur waar klacht kan worden neergelegd. Er is dus een klachtenregeling waardoor onaanvaardbare reclame kan worden aangeklaagd en waardoor effectief kan worden gestraft. Het voorstel om een label in te voeren, is interessant. Als dat effectief wordt geïnstalleerd aan de andere kant van de taalgrens, stel ik veeleer voor dit eerst te bekijken, na te gaan hoe het wordt aangepakt en geëvalueerd. Zo dit interessant is, kan worden overwogen het ook bij ons in te voeren. Ik weet niet of dat praktisch haalbaar is omdat het over een grote verscheidenheid aan thema's gaat.

De heer Vandenbroucke verwijst naar Media Smart over omgaan met reclame. Men heeft vaak het meeste angst dat kinderen of jongeren in een commerciële stroom worden meegesleurd via de school, wat niet de bedoeling is van het onderwijs. We moeten kinderen weerbaar maken omdat ze sowieso buiten de schoolmuren worden overspoeld door reclame en andere vormen van beeldcultuur. Ik wil daarbij verwijzen naar een voorstel van resolutie dat is goedgekeurd in de Commissie voor Media.

De resolutie betreffende de afscherming van kinderen tegen agressie en geweld op de Vlaamse televisie, waarover nog door de plenaire vergadering moet worden gestemd, vraagt twee dingen. Aan de minister van Media wordt gevraagd de televisiezenders aan te manen tot zelfregulering en aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd om vanaf het basisonderwijs aandacht te schenken aan het gegeven dat kinderen vaak televisie kijken en in een beeldrijke omgeving leven en hun daarom moet worden aangeleerd om hiermee om te gaan, het te duiden en te begrijpen. De school moet voldoende aandacht hebben voor de ruime beeldcultuur en de verschillende boodschappen die daarin aan bod komen.

Ik weet dat er nu al veel gebeurt om daar een antwoord op te bieden. Ik wou dit nog toevoegen aan de informatie.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, het initiatief van Media Smart is mij bekend. Media Smart heeft mij namelijk gecontacteerd met

de vraag naar aandacht en steun voor de eerste versie van hun publicatie. Ik heb toen besloten om daar niet op in te gaan. Het is immers niet gebruikelijk dat de minister zich uitsprekt over de kwaliteit van leermiddelen of deze promoot. Mijn adviseurs waren toen sceptisch tegenover het gepresenteerde leer materiaal. Later hebben ook anderen scepsis laten blijken. Intussen heeft Media Smart een aangepaste versie op de markt gebracht. Daarover heeft die organisatie mij niet meer gecontacteerd.

Er bestaat in Vlaanderen geen formele screening of evaluatie van leermiddelen. Dat is een delicate zaak: u moet beseffen dat dergelijke evaluatie absoluut niet waarde vrij is. Bij onderwijs functioneert wel een Commissie Zorgvuldig Bestuur. Zij ziet toe op het naleven van de regelgeving, onder meer op het vlak van handelsactiviteiten, reclame en sponsoring. Zo moeten bijvoorbeeld verplichte onderwijsactiviteiten of leermiddelen vrij van reclame zijn en mogen reclame en sponsoring de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de onderwijsinstelling niet in het gedrang brengen.

Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding neemt de opvolging van het non-discriminatiebeleid in het onderwijs op als een van zijn taken.

Ik zei het al, een beoordeling van leermiddelen is niet waarde vrij. Denk maar aan de recente discussies over de inhoud van handboeken in Frankrijk of in de Palestijnse gebieden. Hoe beoordelen we of leermiddelen, naast geschikt voor de doelgroep en beantwoordend aan eindtermen en ontwikkelingsdoelen, ook voldoen aan de Rechten van het Kind, aan ecologische, multiculturele, ethische, religieuze en nog zoveel andere waarden?

In principe is het mogelijk leermiddelen te screenen op bepaalde kenmerken. Er zijn landen waar dit gebeurt, zoals Noorwegen, Nederland en de deelstaat Sleeswijk-Holstein in Duitsland. Hun focus is divers: het kan gaan over de universele waarden waarover ik het al had, maar ook over didactische processen of de leesbaarheid, veiligheid of gebruiksvriendelijkheid. Telkens gaat het ook over beschrijvingen, die in feite het waardeoordeel aan het lerarenteam overlaten.

Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor hun kwaliteit, waartoe de keuze van kwaliteitsvolle leer midde-

len behoort. De beste deskundigen om leermiddelen te beoordelen zijn de duizenden leerkrachten zelf. Er bestaat ongetwijfeld een soort sociale controle door de diversiteit van leerkrachten binnen één school, en door de vele contacten tussen scholen onderling. Leermiddelen moeten zich bewijzen binnen het onderwijs. Leerkrachten zijn kritisch tegenover leermiddelen: die worden bij contacten tussen leerkrachten of op fora formeel en informeel gewikt, gewogen en vergeleken.

Gezien de grote hoeveelheid leer materialen die op onze onderwijsmarkt afkomen – ik was er zelf blij door verrast toen ik in dit mandaat stapte –, zou een dergelijke service wel eens een onredelijk hoog kostenplaatje kunnen opleveren. Ik geloof dan ook dat het voorbarig is om scholen te ondersteunen met de invoering, vanuit de overheid, van een kwaliteitslabel voor leer materialen.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik heb alle begrip voor het delicate van de zaak. Evaluatie of screening van leer materialen is nooit waarde vrij. Precies door die enorme hoeveelheid leermiddelen, ook ontwikkeld door organisaties die ook andere belangen hebben, commerciële belangen, vraag ik me af of leerkrachten en scholen wel de tijd en de middelen hebben om die degelijk te onderzoeken. Brengt dit geen gevaren met zich mee?

De buitenlandse systemen lijken me interessant. U had het onder meer over Noorwegen. Daar worden op zijn minst de objectieveerbare didactische processen bekeken. Ik vind dat we moeten onderzoeken of dit in Vlaanderen ook mogelijk is.

Minister Frank Vandenbroucke: Het parlement bepaalt de objectieven, de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen van ons onderwijs. We laten het aan de koepels over om leerplannen te ontwikkelen. Die bekijken we. We gaan na of ze de eindtermen kunnen waarmaken. We inspecteren natuurlijk ook het dagdagelijkse gebeuren in de scholen. Wat u vraagt, gaat veel verder. De productie van handboeken, leermiddelen en software screenen gaat oneindig veel verder. Dat is een enorme opdracht. Ik kan geen vergelijking maken. Ik weet niet of wij meer produceren dan Nederland of Noorwegen, maar het is in elk geval een zeer bloeiende markt, in de positieve zin van het

woord. Daar een soort administratieve screening op toepassen lijkt me zeer gecompliceerd en ook een beetje contraproductief. Ik zie dat niet goed zitten. De vraag is of we in de lerarenopleiding, de inspectie en de nascholing voldoende kritische zin ontwikkelen. Ik denk het wel, door de band genomen. Ik kan dat natuurlijk niet garanderen, maar ik denk dat dit een krachtiger wapen is dan een door de overheid georganiseerde administratieve controle.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
